

Χαστούκι ΕΔΑΔ για τους εκ μνηστογονίας πρόσφυγες

Δικαίωσε προσφυγή της Μαρίας Βρούντου και καταδίκασε την Κυπριακή Δημοκρατία

ΤΟΥ ΦΡΕΪΟΥ ΔΑΛΙΠΗ

Καταπελιτική ήταν απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κατά της Κυπριακής Δημοκρατίας, όσον αφορά την προσφυγική πολιτική που εφαρμόζονταν μέχρι πρόσφατα για τους πρόσφυγες. Μετά από προσφυγή της Μαρίας Βρούντου, εκ μνηστογονίας πρόσφυγα, το ΕΔΑΚ έκρινε ότι υπάρχουν παράλληλα μέσω της απόφασης του, ότι θα έπρεπε να αποδοθεί αποτελεσματική θεραπεία.

Η απόφαση αυτή παράλληλα, ανοίγει και τον ασκό του Αϊόλου για το κράτος, καθώς πλέον υπάρχει το δεδικασμένο της συγκεκριμένης απόφασης, με την οποία δικαιώνονται όλοι οι εκ μνηστογονίας πρόσφυγες για τη στέρηση του δικαιώματος που ενύχθηκαν από το κράτος όσον αφορά την απόκτηση προσφυγικής ταυτότητας και των δικαιωμάτων που συνεπαγόνται.

Όπως ανέφερε ο δικηγόρος που χειρίστηκε την υπόθεση της Μαρίας Βρούντου, Χριστόφορος Χριστοφί, η υπόθεση ξεκίνησε το 2003, όταν η Μαρία Βρούντου έκανε αίτηση για να της χορηγηθεί η προσφυγική ταυτότητα και να επωφεληθεί και του ωφελήματος που δινόταν τότε και δίνεται μέχρι σήμερα στα παιδιά των προσφύγων ως βοήθημα για απόκτηση κατοικίας ή αγορά οικοπέδου. «Η αίτηση απορρίφθηκε στη βάση του ότι ήταν παιδί γυναίκας πρόσφυγα, σε εναρμόνιση με την πολιτική που υπήρχε τότε, ότι αναγνωρίζονταν ως πρόσφυγες μόνο τα παιδιά από πατέρα πρόσφυγα. Ακολούθησε προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο με την οποία προσβάλαμε αυτή την απόφαση. Η προσφυγή απορρίφθηκε. Κάναμε ακολούθως έφεση στην Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου, που και εκείνη απορρίφθηκε το 2006 με το αιτιολογικό ότι δεν μπορούσε το Ανώτατο να δώσει την επεκτατική ερμηνεία του σχετικού κανονισμού, διότι θα ήταν ωσάν να υπήρχε παράβαση

της αρχής της διάκρισης εξουσιών», ανέφερε ο Χρ. Χριστοφί. «Ως εκ τούτου, όπως είπε, ακολούθησε το 2006 η καταχώρηση προσφυγής στο ΕΔΑΔ. Η προσφυγή πήρε την πορεία της, καταχωρηθήκαν και όλα τα σχετικά και καταλήξαμε στη σχετική απόφαση. Η οποία λέει δύο πράγματα. Το ένα είναι ότι υπήρχε προφανής παραβίαση του ανθρωπίνου δικαιώματος της ίσης μεταχείρισης, η οποία δεν ήταν ούτε αντικειμενική, ούτε δικαιολογημένη υπό τις περιστάσεις. Οι αιτιάσεις που προέβαλε η Δημοκρατία απορρίφθηκαν όλες. Πρόβαλε κοινωνικούς λόγους και οικονομικούς λόγους για τη διαφοροποίηση, οι οποίοι δεν έγιναν αποδεκτοί. Αντίθετα έγιναν δεκτά όλα τα επιχειρήματά μας, ότι δηλαδή σε καμία περίπτωση δεν εδικαιολογείτο η διαφοροποίηση ή η διαφορά στη μεταχείριση», ανέφερε.

«Το δεύτερο», πρόσθεσε, «είναι ότι αναγνώρισε το ΕΔΑΔ ότι υπήρχε παραβίαση του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής και αποτε-

λεσματικής θεραπείας, το οποίο θεωρώ το πιο σημαντικό σκέλος της απόφασης. Λέει δηλαδή στην απόφασή του το ΕΔΑΔ ότι τα κυπριακά δικαστήρια λανθασμένα δεν έλεγαν να αποδώσουν θεραπεία, διότι είχαν ενώπιον τους μια προφανή παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ήταν υποχρεωμένα να αποδώσουν αποτελεσματική θεραπεία, στο θύμα της παράβασης. Αυτό το συμπέρασμα είναι διαχρονικό και είναι κάτι που δεσμεύει σε οποιαδήποτε άλλη παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων έχουμε. Άρα δηλαδή το κράτος –συμπεριλαμβανομένων και των δικαστηρίων– είναι υποχρεωμένο να αναζητεί δικαιοσύνη και θεραπεία».

Το Δικαστήριο καταληκτικά έκρινε ότι ως αποζημίωση είναι δίκαιο να αποδοθεί το ποσό που θα ελάμβανε η Βρούντου ως κρατική χορηγία όταν υπέβαλε την αίτηση, δηλαδή τότε ήταν 8.125 λίρες, άρα αυτό το ποσό με αναγωγή με τα σημερινά δεδομένα, πλέον οι τόκοι, ανήλθε στις €21.000 περίπου, πλέον €4.000 ως αποζημιώσεις, πλέον τα δικηγορικά έξοδα.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ: ΑΝΑΜΕΝΟΥΜΕ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Σκοιλιζοντας την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, το υπουργείο Εσωτερικών με ανακοίνωση του αναφέρει ότι «σε ό,τι αφορά τις επί μέρους παραμέτρους αλλά και τις όποιες άλλες νομικές συνέπειες της απόφασης του ΕΔΑΔ, το ΥΠΕΣ αναμένει πλήρη ενημέρωση από τη Νομική Υπηρεσία». Αναφέρει ακόμα ότι «με πρωτοβουλία του υπουργού Εσωτερικών Σωκράτη Χάσιου και από την πρώτη στιγμή της ανάληψης των καθηκόντων του, αυτή η κυβέρνηση, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 19/6/2013, αναγνώρισε για πρώτη φορά το δικαίωμα στους εκ μνηστογονίας πρόσφυγες για πλήρη εξίσωση τους με τους εκ πατρογονίας, σε ό,τι αφορά στη συμμετοχή τους στα εκάστοτε ισχύοντα στεγαστικά σχέδια που απευθύνονται στους εκποσθέντες».

«Νιώθουμε πολύ περήφανοι»

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ της Μαρίας Βρούντου, Παντελής Παυτελής, μιλώντας στον «Φ», εξέφρασε την ικανοποίησή του για την έκβαση της υπόθεσης. «Έχουμε πάντα ένα πείσμα μέσα στην οικογένεια ότι όταν νιώθει ότι έχεις δίκαιο, πρέπει να το διεκδικήσεις και πάντα πάμε κόντρα στους υπόλοιπους που μας λένε ότι δεν θα βρούμε το δίκαιο μας και διάφορα άλλα», ανέφερε.

«Μεγάλη βοήθεια σε μας ήταν ο δικηγόρος, ο οποίος είναι και φίλος μας και τον εμπιστευόμαστε. Όταν παντρευτήκαμε, ξέραμε για αυτή την αδικία που υπήρχε και είπαμε ότι θα προχωρήσουμε για να την επιλύσουμε, όσα χρόνια και να πάρει. Τη μεγάλη μάχη την έδωσε ο δικηγόρος μας στο Ανώτατο Δικαστήριο. Είχαμε απόλυτη εμπιστοσύνη στον δικηγόρο μας και του είπαμε να προχωρήσει

και στο ΕΔΑΔ. Το ΕΔΑΔ έπρεπε πρώτα να κάνει αποδεκτή την προσφυγή μας και μετά να ζητήσει από την κυβέρνηση τα σχόλια της. Η κυβέρνηση επέμενε στη θέση της. Για το ΕΔΑΔ όμως ήταν

ξεκάθαρη παραβίαση και ήταν μια ομόφωνη απόφαση. Δεν χρειάστηκε και να μας καλέσουν να μας ακούσουν. Το κουραστικό για μας ήταν ότι αυτό το θέμα μπορούσε να επιλυθεί πριν από 13 χρόνια, όμως μας πήρε τόσο χρονικό διάστημα για να επιλυθεί», δήλωσε.

Καταλήγοντας, ο κ. Παυτελής δήλωσε ότι με την απόφαση, νιώθουν περήφανοι. «Όλοι παραπονιούμαστε συχνά για διάφορα πράγματα, αλλά δεν κάνουμε οτιδήποτε για να αλλάξουμε την κατάσταση. Όταν έχεις δίκαιο θα δικαιωθείς, φτάνει να έχεις υπομονή», σημείωσε.

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΕΤΑΙ Η ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Την ικανοποίησή της για την απόφαση εξέφρασε η πρόεδρος της Κίνησης Προσφύγων και Εκτοπισμένων Μανάδων, Μαρκέλα Ησαΐα Τσιάκα. Όπως ανέφερε στον «Φ», εάν το κράτος λάμβανε υπόψη τις επιστημονικές επιτροπές Διοικήσεως θα μπορούσε να επιλυθεί το θέμα εδώ και πολύ καιρό. Επεσήμανε ακόμα ότι στο ΕΔΑΔ εκκρεμούν ακόμα 50 πρόσφυγες εκ μνηστογονίας πρόσφυγων. Με ανακοίνωσή της εξάλλου η επιτροπή Διοικήσεως σημειώνει ότι σε κάθε περίπτωση η απόφαση του ΕΔΑΔ διαβεβαιώνει και ενισχύει τις θέσεις που η επιτροπή έχει διατυπώσει, από το 2006, αναφορικά με την ανάγκη εναρμόνισης της διαδικασίας απόκτησης της προσφυγικής ιδιότητας με τις αρχές της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων.